

พระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. 2543

สารบัญเนื้อหา	มาตรา	คู่มือ
บทนิยาม	ม.4	
รัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัติ	ม.5	4
หมวด 1 สภาสถาปนิก		
วัตถุประสงค์ และอำนาจหน้าที่	ม.6-8	6, 7
รายได้	ม.9	
สถานายกพิเศษ	ม.10	
หมวด 2 สมาชิก		
ประเภท	ม.11	8
คุณสมบัติ	ม.12	
สิทธิและหน้าที่	ม.13	9
การสิ้นสุดสมาชิกภาพ	ม.14	
การประชุมสมาชิก	ม.15-19	
ผู้ตรวจ และการตรวจสอบการดำเนินงานของคณะกรรมการ	ม.20-23	13
หมวด 3 คณะกรรมการ		
ที่มาของคณะกรรมการ	ม.24	10
ตำแหน่งต่างๆในคณะกรรมการ	ม.26	
คุณสมบัติของกรรมการ	ม.27	
วาระและการพ้นจากตำแหน่ง	ม.25, 28-31	
การเลือกตั้งกรรมการ	ม.32	
อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ	ม.33	11
อำนาจหน้าที่ของตำแหน่งต่างๆในคณะกรรมการ	ม.34	
หมวด 4 การดำเนินการของคณะกรรมการ		
การประชุม	ม.35-36	
แผนการดำเนินงานและงบประมาณประจำปี รายงานประจำปี ฯลฯ	ม.37	
การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ	ม.38	
สำนักงานสภาสถาปนิก	ม.39	
หัวหน้าสำนักงานสภาสถาปนิก	ม.40-42	
หมวด 5 ข้อบังคับสภาสถาปนิก		12
การเสนอร่างข้อบังคับ	ม.43	
การยับยั้งของสถานายกพิเศษ	ม.44	
หมวด 6 การควบคุมการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรม		
การควบคุมการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรม	ม.45-52	14
ระดับของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม	ม.46	
คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต	ม.49	15
การกล่าวหาหรือกล่าวโทษผู้ได้รับใบอนุญาต	ม.51-52	17
คณะกรรมการจรรยาบรรณ	ม.53-58	16
คุณสมบัติ	ม.53	
วาระและการพ้นจากตำแหน่ง	ม.54-56	
อำนาจหน้าที่	ม.57	
การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ	ม.58	

	การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการจรรยาบรรณ.....	ม.59-62
	อำนาจวินิจฉัยชี้ขาด.....	ม.61
	การอุทธรณ์.....	ม.62
	การพักใช้และการเพิกถอนใบอนุญาต.....	ม.63-65
หมวด 7	การกำกับดูแล	
	อำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรี.....	ม.66,69-70.....18
	อำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่.....	ม.67-68.....5
หมวด 8	บทกำหนดโทษ.....	19
	ฝ่าฝืน ม. 45, ม.63.....	ม.71
	ฝ่าฝืน ม. 47.....	ม.72
	ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ตาม ม. 59 หรือ ม. 67.....	ม.73
	กรณีเป็นนิติบุคคล.....	ม.74
บทเฉพาะกาล	ม.75-80.....20

สาระสำคัญของ พรบ.สถาปนิก พ.ศ. 2543

- เป็นการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพสถาปัตยกรรม โดยยกเลิก พรบ.วิชาชีพสถาปัตยกรรม พ.ศ. 2508 (ม. 3)
- จุดมุ่งหมายของ พรบ.ฉบับนี้ เพื่อ
 - ให้ผู้ประกอบการวิชาชีพสถาปัตยกรรมรวมตัวกันตั้งองค์กรวิชาชีพเพื่อช่วยรัฐในการดูแล มาตรฐานความรู้และการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรม ให้สามารถดำเนินการและมีการควบคุมได้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น
 - จากนโยบายเปิดเสรีในการค้าและบริการในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทำให้ต้องเร่งการร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อส่งเสริมคุณภาพการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมให้พร้อมที่จะแข่งขันกับต่างประเทศ
- องค์ประกอบบุคคลของระบบควบคุมดูแลนี้ ได้แก่
 - รัฐมนตรี (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตาม พรบ.นี้)
 - สภานายกพิเศษ (รัฐมนตรี ดำรงตำแหน่ง สภานายกพิเศษแห่งสภาสถาปนิก)
 - สมาชิก (สมาชิกสภาสถาปนิก)
 - สมาชิกสามัญ / สมาชิกวิสามัญ / สมาชิกกิตติมศักดิ์
 - ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม
 - ระดับภาคีสถาปนิก / ระดับสามัญสถาปนิก / ระดับวุฒิสถาปนิก
 - ระดับภาคีสถาปนิกพิเศษ
 - คณะกรรมการ (คณะกรรมการสภาสถาปนิก)
 - นายกสภาสถาปนิก
 - อุปนายกสภาสถาปนิกคนที่หนึ่ง / อุปนายกสภาสถาปนิกคนที่สอง
 - เลขาธิการ / เภรัญญิก
 - กรรมการ (กรรมการสภาสถาปนิก)
 - อนุกรรมการ
 - คณะกรรมการจรรยาบรรณ
 - ประธานกรรมการจรรยาบรรณ
 - กรรมการจรรยาบรรณ
 - อนุกรรมการ
 - ผู้ตรวจ
 - หัวหน้าสำนักงานสภาสถาปนิก
 - พนักงานเจ้าหน้าที่ (บุคคลที่รมต.แต่งตั้งให้ปฏิบัติกรตาม พรบ.นี้)

4. รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่
 - แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ (ม. 5)
 - ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียม และกฎกระทรวงกำหนดเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (ม. 5)
 - กำหนดหรือเลิกสาขาวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม โดยการเสนอแนะของสภาสถาปนิก (ม. 8(5))
 - ดำรงตำแหน่ง “สภานายกพิเศษแห่งสภาสถาปนิก” (ม. 10)
 - ให้ความเห็นชอบในการออกข้อบังคับสภาสถาปนิก (ม. 8(6))
 - กำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการภายในสามสิบวัน เมื่อได้มีการแต่งตั้งกรรมการและทราบผลการเลือกตั้งกรรมการ (ม. 25)
 - จะเข้าร่วมการประชุม และชี้แจงแสดงความเห็นในที่ประชุมคณะกรรมการ หรือจะส่งความเห็นเป็นหนังสือไปยังสภาสถาปนิกในเรื่องใด ๆ ก็ได้ (ม. 36)
 - อาจยับยั้งร่างข้อบังคับสภาสถาปนิกได้แต่ต้องแสดงเหตุผลโดยแจ้งชัด (ม.44)
 - เสนอชื่อคณะกรรมการสภาสถาปนิกให้กรม. แต่งตั้ง (ม. 24(3))
 - กำกับดูแลการดำเนินงานของสภาสถาปนิกและการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม (ม. 66(1))
 - สั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่สอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินงานของสภาสถาปนิก และการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม (ม. 66(2))
 - สั่งเป็นหนังสือให้กรรมการชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของสภาสถาปนิกและจะให้ส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือรายงานการประชุมของคณะกรรมการก็ได้ (ม. 66(3))
 - สั่งเป็นหนังสือให้สภาสถาปนิกระงับหรือแก้ไขการกระทำใด ๆ ที่ปรากฏว่าขัดต่อวัตถุประสงค์ของสภาสถาปนิก กฎหมายหรือข้อบังคับสภาสถาปนิก (ม. 66(4))
 - กำหนดแบบบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ (ม.68)
 - มีอำนาจสั่งให้คณะกรรมการ นายกสภา หรือกรรมการออกจากตำแหน่ง โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี (ม. 69) และแต่งตั้งกรรมการชั่วคราวปฏิบัติการแทน (ม. 70)
5. พนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจหน้าที่
 - รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ (ม.5)
 - สอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินงานของสภาสถาปนิก และการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม โดยคำสั่งของรัฐมนตรี (ม.66(2))
 - เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา เพื่อปฏิบัติการตามคำสั่งของรัฐมนตรี (ม.67) ได้แก่
 - ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหรือวัตถุใด ๆ เพื่อประโยชน์แก่การพิจารณา
 - เข้าไปตรวจสอบเอกสารหรือหลักฐานในสำนักงานของสภาสถาปนิก หรือในสถานที่ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมได้ในระหว่างเวลาทำการ หรือให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องชี้แจงตามที่ร้องขอ
6. สภาสถาปนิก เป็นนิติบุคคล (ม. 6) มีวัตถุประสงค์ (ม. 7)
 - ส่งเสริมการศึกษา การวิจัย และการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรม
 - ส่งเสริมความสามัคคีและไกล่เกลี่ยข้อพิพาทของสมาชิก
 - ส่งเสริมสวัสดิการและผดุงเกียรติของสมาชิก
 - ควบคุมความประพฤติและการดำเนินงานของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมให้ถูกต้องตามมาตรฐานและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสถาปัตยกรรม
 - ช่วยเหลือ แนะนำ เผยแพร่ และให้บริการทางด้านวิชาการต่างๆ แก่ประชาชน และองค์กรอื่นในเรื่องที่เกี่ยวกับวิทยาการและเทคโนโลยีทางสถาปัตยกรรม
 - ให้คำปรึกษา หรือขอเสนอแนะต่อรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบายและปัญหาด้านสถาปัตยกรรมรวมทั้งด้านเทคโนโลยี
 - เป็นตัวแทนของผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมของประเทศไทย
 - ดำเนินการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

7. สภาสถาปนิก มีอำนาจหน้าที่ (ม. 8)
 - ออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม
 - พักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต
 - รับรองปริญญา อนุปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิปัตร์ในการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม
 - รับรองความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม
 - เสนอแนะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการกำหนดและการเลิกสาขาวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม
 - ออกข้อบังคับสภาสถาปนิก โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากสภานายกพิเศษ ซึ่งรวมถึง การรับสมัครเป็นสมาชิก การเลือกและการเลือกตั้งกรรมการ การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การพักใช้ใบอนุญาต การเพิกถอนใบอนุญาต หลักเกณฑ์และคุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ฯลฯ (ม. 8(6))
 - ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสภาสถาปนิก
8. สมาชิก
 - มี 3 ประเภท คือ สมาชิกสามัญ สมาชิกวิสามัญ และสมาชิกกิตติมศักดิ์ (ม. 11)
 - คุณสมบัติที่สำคัญๆ ได้แก่ (ม. 12)
 - สมาชิกสามัญ
 - ต้องมีสัญชาติไทย
 - อายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์
 - มีความรู้ในวิชาชีพสถาปัตยกรรมโดยได้รับปริญญา อนุปริญญา ประกาศนียบัตร หรือวุฒิปัตร์ในวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่สภาสถาปนิกรับรอง
 - สมาชิกวิสามัญ ต้องเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับวิชาชีพสถาปัตยกรรม
 - สมาชิกกิตติมศักดิ์ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งสภาสถาปนิกแต่งตั้ง
9. สิทธิและหน้าที่ของสมาชิก (ม.13)

สมาชิกสามัญ

 - แสดงความคิดเห็นและออกเสียงลงคะแนนในการประชุมใหญ่สภาสถาปนิก
 - แสดงความเห็นและซักถามเป็นหนังสือเกี่ยวกับกิจการของสภาสถาปนิกต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา ในกรณีสมาชิกจำนวน 50 คนขึ้นไป คณะกรรมการต้องพิจารณาและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้เสนอทราบโดยไม่ชักช้า
 - เลือก รับเลือกตั้ง หรือรับแต่งตั้งเป็นกรรมการ
 - ชำระค่าจดทะเบียนสมาชิกและค่าบำรุง
 - ผดุงไว้ซึ่งเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพและปฏิบัติตนตาม พรบ.นี้

สมาชิกวิสามัญ หรือสมาชิกกิตติมศักดิ์

 - มีสิทธิและหน้าที่เช่นเดียวกับสมาชิกสามัญ เว้นแต่ สิทธิออกเสียงลงคะแนนในการประชุมใหญ่สภาสถาปนิก และสิทธิเลือก รับเลือกตั้ง หรือรับแต่งตั้งเป็นกรรมการ
10. คณะกรรมการสภาสถาปนิก อยู่ในตำแหน่งคราวละ 3 ปี เฉพาะกรรมการที่มาจากการเลือกตั้ง จะดำรงตำแหน่งไม่เกิน 2 วาระติดต่อกัน (ม. 28) มีที่มาได้แก่ (ม. 24)
 - สมาชิกสามัญเลือกตั้งขึ้นจากสมาชิกสามัญซึ่งมีได้ดำรงตำแหน่งคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญา 10 คน
 - สมาชิกสามัญเลือกตั้งขึ้นจากสมาชิกสามัญซึ่งดำรงตำแหน่งคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญา 5 คน
 - รัฐมนตรีเสนอชื่อจากสมาชิกสามัญ 5 คน ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง
11. คณะกรรมการสภาสถาปนิก มีอำนาจหน้าที่ (ม.33)
 - บริหารและดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสภาสถาปนิก
 - สอดส่องดูแลและดำเนินการทางกฎหมายกับผู้กระทำการฝ่าฝืนต่อ พรบ.นี้
 - ออกระเบียบคณะกรรมการ
 - กำหนดแผนการดำเนินงานและงบประมาณของสภาสถาปนิก
 - วินิจฉัยชี้ขาดอุทธรณ์

12. ขั้นตอนการออกข้อบังคับสภาสถาปนิก (ม. 43-44)

- การเสนอร่างข้อบังคับ จะเสนอได้ก็แต่โดยคณะกรรมการหรือสมาชิกสามัญ โดยมีสมาชิกสามัญรับรองไม่น้อยกว่า 100 คน
- คณะกรรมการจัดให้มีการประชุมใหญ่สภาสถาปนิกเพื่อพิจารณาร่างข้อบังคับ โดยต้องกำหนดเป็นวาระในหนังสือนัดประชุมให้ชัดเจนและแนบร่างข้อบังคับไปพร้อมกันด้วย
- การมีมติให้ความเห็นชอบของสภาสถาปนิก ต้องได้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกที่เข้าประชุม
- นายกสภาสถาปนิกเสนอร่างต่อสภานายกพิเศษโดยไม่ชักช้า
- สภานายกพิเศษอาจยับยั้งร่างข้อบังคับได้ แต่ต้องแสดงเหตุผลโดยแจ้งชัด หากสภานายกพิเศษมิได้ยับยั้งภายใน 30 วัน ให้ถือว่าให้ความเห็นชอบ
- หากสภานายกพิเศษยับยั้งร่างข้อบังคับ ให้คณะกรรมการประชุมอีกครั้งหนึ่งภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับการยับยั้ง ในการประชุมครั้งหลังนี้ ถ้ามีเสียงยืนยันมติไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งคณะ ให้ถือว่าร่างข้อบังคับนั้น ได้รับความเห็นชอบจากสภานายกพิเศษแล้ว

13. ผู้ตรวจ

- ที่ประชุมใหญ่สภาสถาปนิก แต่งตั้ง ผู้ตรวจ คนหนึ่งหรือหลายคน จากสมาชิกหรือบุคคลภายนอก มีอำนาจหน้าที่ ตรวจสอบการดำเนินงานของคณะกรรมการแล้วทำรายงานเสนอต่อที่ประชุมใหญ่สภาสถาปนิก (ม. 20)
- คุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากการดำรงตำแหน่งให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาสถาปนิก
- มีอำนาจเข้าไปตรวจในสถานที่ทำการงานต่างๆ ของสภาสถาปนิกในระหว่างเวลาทำงานได้ และให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกช่วยเหลือ หรือให้คำชี้แจงแก่ผู้ตรวจตามควรแก่กรณี (ม. 21)
- กรรมการ อนุกรรมการ เจ้าหน้าที่สภาสถาปนิก ลูกจ้าง และตัวแทนของสภาสถาปนิกมีหน้าที่ส่งเอกสารหลักฐานต่างๆ ซึ่งตนเก็บรักษาหรืออยู่ในอำนาจของตนให้แก่ผู้ตรวจ และให้คำชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินงานต่างๆ ในกิจการของสภาสถาปนิก ทั้งนี้ เมื่อผู้ตรวจร้องขอ (ม. 22)
- ในกรณีที่พบว่าคณะกรรมการมิได้ดำเนินงานตามแผนการดำเนินงานประจำปีหรือดำเนินงานไปในทางที่อาจก่อให้เกิดความเสียหาย หรือขัดต่อวัตถุประสงค์ของสภาสถาปนิก ให้ผู้ตรวจแจ้งให้ที่ประชุมใหญ่สภาสถาปนิกหรือสมาชิกสามัญ ตามที่ตนเห็นสมควรเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป (ม. 23)

14. การควบคุมการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรม

- ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมหรือแสดงด้วยวิธีใดๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนพร้อมจะประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมสาขาใด เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตในสาขานั้นจากสภาสถาปนิก (ม. 45)
- กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมแต่ละสาขา มี 4 ระดับ คือ (ม. 46)
 - วุฒิสถาปนิก
 - สามัญสถาปนิก
 - ภาควิศาสถาปนิก
 - ภาควิศาสถาปนิกพิเศษ (แทนสถาปนิกที่เดิมได้รับใบอนุญาตพิเศษ)
- ห้ามมิให้ผู้ใดใช้คำหรือข้อความที่แสดงให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม ทั้งนี้ รวมถึงการใช้ จ้างวาน หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำการดังกล่าวให้แก่ตน เว้นแต่ผู้ได้รับวุฒิปัตริ หรือหนังสืออนุมัติเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมสาขานั้นๆ จากสภาสถาปนิกหรือสถาบันที่สภาสถาปนิกรับรอง หรือผู้ได้รับใบอนุญาต ซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาสถาปนิก (ม. 47)
- การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การพักใช้ใบอนุญาต การเพิกถอนใบอนุญาต การรับรองความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาสถาปนิก (ม. 48)
- ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องรักษาและประพฤติตนตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสถาปัตยกรรมตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาสถาปนิก (ม. 50)

15. ผู้ขอรับใบอนุญาต
- ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาสถาบัน (ม. 49)
 - ในกรณีบุคคลธรรมดาจะต้องเป็นสมาชิกสามัญหรือสมาชิกวิสามัญ ถ้าขาดจากสมาชิกภาพเมื่อใดให้ใบอนุญาตสิ้นสุดลงด้วย
 - ในกรณีเป็นนิติบุคคล ต้องมีคุณสมบัติ
 - มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในราชอาณาจักร
 - หุ้นส่วน (ของห้างหุ้นส่วน) กรรมการ (ของบริษัท) หรือสมาชิกในคณะผู้บริหาร (ของนิติบุคคล) จำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง หรือ หุ้นส่วนผู้จัดการ(ของห้างหุ้นส่วน) กรรมการผู้จัดการ(ของบริษัท) หรือผู้มีอำนาจบริหารแต่ผู้เดียว(ของนิติบุคคล) เป็นผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาต
16. คณะกรรมการจรรยาบรรณ
- ประกอบด้วยประธานกรรมการ และกรรมการไม่น้อยกว่า 3 คน แต่งตั้งโดยคณะกรรมการตามมติของที่ประชุมใหญ่สภาสถาบัน จากสมาชิกซึ่งประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี และไม่เคยถูกลงโทษฐานประพฤติผิดจรรยาบรรณ (ม. 53)
 - มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 3 ปี ไม่เกิน 2 วาระติดต่อกัน (ม. 54)
 - คณะกรรมการจรรยาบรรณ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยกรณีที่มีการกล่าวหาว่าผู้ได้รับใบอนุญาต ประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสถาปัตยกรรม (ม. 57)
17. การกล่าวหาและการกล่าวโทษ
- บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายหรือพบการประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสถาปัตยกรรมของผู้ได้รับใบอนุญาต มีสิทธิกล่าวหาผู้ได้รับใบอนุญาตผู้นั้น โดยทำเรื่องยื่นต่อสภาสถาบัน (ม.51)
 - กรรมการหรือบุคคลอื่นมีสิทธิกล่าวโทษผู้ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมว่าผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพโดยแจ้งเรื่องต่อสภาสถาบัน (ม.51)
 - เมื่อสภาสถาบันได้รับเรื่องการกล่าวหาหรือการกล่าวโทษ ให้เลขาธิการเสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะกรรมการจรรยาบรรณโดยไม่ชักช้า (ม.52)
 - วิธีพิจารณาและวินิจฉัยของคณะกรรมการจรรยาบรรณ ให้เป็นไปตามระเบียบของคณะกรรมการ (ม.57)
 - คณะกรรมการจรรยาบรรณจะแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดแทนคณะกรรมการจรรยาบรรณก็ได้ (ม.58)
 - ให้กรรมการจรรยาบรรณและอนุกรรมการเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญามีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหรือวัตถุใด ๆ เพื่อประโยชน์แก่การพิจารณา (ถ้าเป็นบุคคลซึ่งมิใช่ผู้ได้รับใบอนุญาต ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภานายกพิเศษหรือผู้ซึ่งสภานายกพิเศษมอบหมาย) (ม.59)
 - ให้ประธานกรรมการจรรยาบรรณมีหนังสือแจ้งข้อกล่าวหาหรือข้อกล่าวโทษพร้อมทั้งส่งสำเนาเรื่องให้ผู้ได้รับใบอนุญาต ซึ่งถูกกล่าวหาหรือถูกกล่าวโทษล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 15 วันก่อนเริ่มพิจารณา (ม.60)
 - ผู้ถูกกล่าวหาหรือถูกกล่าวโทษมีสิทธิทำคำชี้แจงหรือนำพยานหลักฐานใดๆ ส่งให้คณะกรรมการจรรยาบรรณหรือคณะอนุกรรมการภายใน 15 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งหรือภายในเวลาที่คณะกรรมการจรรยาบรรณกำหนด (ม.60)
 - คณะกรรมการจรรยาบรรณมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดอย่างใดอย่างหนึ่งคือ ยกข้อกล่าวหา ตกเดือน ภาคทัณฑ์ พักใช้ใบอนุญาต (ไม่เกิน 5 ปี) หรือเพิกถอนใบอนุญาต (ม.61)
 - ผู้ได้รับใบอนุญาตซึ่งไม่ได้รับการวินิจฉัยชี้ขาดยกข้อกล่าวหา อาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการได้ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัย คำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการให้ทำเป็นคำสั่งสภาสถาบันพร้อมด้วยเหตุผลของการวินิจฉัยชี้ขาดและให้ถือเป็นที่สุด (ม.62)
 - ผู้ได้รับใบอนุญาตซึ่งถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาต จะยื่นขอรับใบอนุญาตอีกไม่ได้จนกว่าจะพ้นห้าปีนับแต่วันที่ถูกลงโทษเพิกถอนใบอนุญาต ในกรณีนี้ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ให้มีผลเป็นการเพิกถอนใบอนุญาตของผู้เป็นหุ้นส่วน กรรมการผู้บริหารของนิติบุคคล และพนักงานหรือลูกจ้างที่มีส่วนร่วมในการกระทำความผิดเป็นเหตุให้ถูกเพิกถอนใบอนุญาต และห้ามมิให้บุคคลดังกล่าวเป็นหุ้นส่วน กรรมการ ผู้บริหารของนิติบุคคลซึ่งได้รับใบอนุญาตตาม พรบ.นี้ จนกว่าจะพ้น 5 ปี นับแต่วันที่ถูกลงโทษเพิกถอนใบอนุญาต (ม.65)

18. การกำกับดูแล

- รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการดำเนินงานของสภาสถาปนิกและการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม (ม. 66)
- เมื่อปรากฏว่าสภาสถาปนิกไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของรัฐมนตรี หรือมีพฤติการณ์แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการ นายกสภา หรือกรรมการคนใดคนหนึ่งกระทำการผิดวัตถุประสงค์ของสภาสถาปนิก หรือกระทำการอันเป็นการเสื่อมเสียอย่างร้ายแรงแก่สภาสถาปนิก ให้รัฐมนตรีโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้คณะกรรมการ นายกสภา หรือกรรมการคนนั้นออกจากตำแหน่ง คำสั่งของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด (ม. 69)

19. บทกำหนดโทษ

- ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม หรือแสดงด้วยวิธีใดๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนพร้อมจะประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมสาขาใด โดยไม่ได้รับใบอนุญาตในสาขานั้นจากสภาสถาปนิก (ม. 45) หรืออยู่ในระหว่างถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาต (ม. 63) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ม. 71)
- ใช้คำหรือข้อความที่แสดงให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม โดยไม่ได้เป็นผู้ได้รับใบอนุญาต หรือไม่ได้รับวุฒิบัตรหรือหนังสืออนุมัติเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมสาขานั้นๆ จากสภาสถาปนิกหรือสถาบันที่สภาสถาปนิกรับรอง (ม. 47) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปีหรือปรับไม่เกิน 20,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ม. 72)
- ไม่มาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหรือวัตถุใดๆ ตามคำสั่งของคณะกรรมการจรรยาบรรณหรือคณะอนุกรรมการซึ่งคณะกรรมการจรรยาบรรณแต่งตั้ง (ม. 59) หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ (ม. 67) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (ม. 73)
- ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ให้หุ้นส่วน กรรมการ หรือผู้แทนของนิติบุคคล หรือ ผู้ซึ่งมีส่วนในการกระทำความผิด มีความผิดในฐานะเป็น ผู้ร่วมกระทำความผิด ผู้ชี้ให้กระทำความผิด หรือผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดแล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในกรณีกระทำความผิดนั้น และสำหรับนิติบุคคลต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 10 เท่าของอัตราโทษปรับสำหรับความผิดนั้นด้วย (ม.74)

20. บทเฉพาะกาล

- กฎกระทรวง ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ เก่ายังคงใช้บังคับโดยอนุโลมในระหว่างที่ของใหม่ยังไม่ได้ออกมาใช้บังคับ (ม. 79)
- ให้มีการเลือกตั้งและแต่งตั้งกรรมการภายใน 180 วันนับแต่ พรบ.นี้ใช้บังคับ ระหว่างที่ยังไม่มีการเลือกตั้งและแต่งตั้งให้ ก.ส.และสำนักงาน ก.ส.ปฏิบัติหน้าที่นี้ของคณะกรรมการตาม พรบ.นี้และหัวหน้าสำนักงานสภาสถาปนิกไปพลางก่อน และให้มีอำนาจออกข้อบังคับสภาสถาปนิกตาม ม.8 (6) เท่าที่จำเป็นเพื่อใช้ในการชั่วคราว (ม. 75)
- ในกรณีของสถาปนิกสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง สาขาภูมิสถาปัตยกรรม และสาขาสถาปัตยกรรมภายในและมัณฑนศิลป์ ไม่ต้องนำความใน ม.27 (1) ที่กรรมการจะต้องมีคุณสมบัติเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตระดับสามัญสถาปนิกมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี หรือระดับวุฒิสถาปนิก มาใช้ในวาระแรก (ม. 75)
- ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพอยู่แล้วในวันที่ พรบ.นี้ใช้บังคับ เป็นสมาชิกของสภาสถาปนิกโดยอัตโนมัติ เมื่อพ้นกำหนด 2 ปีหรือเมื่อพ้นกำหนดเวลาตามใบอนุญาต แล้วแต่กำหนดระยะเวลาใดจะยาวกว่า ให้สมาชิกภาพเป็นอันสิ้นสุดลงเว้นแต่จะสมัครและได้เป็นสมาชิกของสภาสถาปนิกตาม พรบ.นี้ (ม. 76) และผู้ได้รับใบอนุญาตที่ยังคงใช้ได้ ให้ถือว่าเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตฯ ตาม พรบ.นี้ (ม. 77)
- การนับอายุใบอนุญาตเพื่อพิจารณาคุณสมบัติของกรรมการให้นับตามใบอนุญาตเดิม (ม. 77)
- คำขอรับใบอนุญาตซึ่งได้ยื่นก่อนหน้าวันที่ พรบ.นี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ โดยให้ถือว่าเป็นการดำเนินการตาม พรบ.นี้ แต่ต้องให้แล้วเสร็จภายใน 240 วัน นับแต่วันที่ พรบ.นี้ใช้บังคับ (ม. 78)